

Berg: Det har vist ikke forundret Noget at høre det ærede Medlem (Steen) nærmere motivere sin Stilling til dette Lovforslag. Hans Stilling er jo ikke blot særegen, men, som det forekommer mig, noget besynderlig. Dersom man ikke af praktisk Erfaring kjendte Noget til Underviisningen paa et Seminarium, saa skulde man næsten af det ærede Medlems Skilbringer troe, at der var saa overmaade deiligt i enhver Henseende; at der var Momenter tilstede for Uddannelsen baade med Hensyn til Forstanden og Hjertet for dem, vi skulde sende ud som Almuelærere, men at det derimod udenfor Seminarierne var overordentlig vanskeligt at finde Mænd, der kunde træde i Seminarielærernes Sted, selv om det var Saadanne, der tidligere havde været Seminarielærere. Dersom man paa Grund af dette Lovforslags Vedtagelse skulde befrygte endog blot en ringe Deel af det, som det ærede Medlem befrygtede for Almueunderviisningen, saa vilde ogsaa jeg beklage, at det skulde blive vedtaget; men jeg troer, at det ærede Medlem seer fuldstændigt feil paa dette Spørgsmaal. Skulde endog enkelte af de Ulemper indtræde, som det ærede Medlem nævnte, saa vilde jeg dog ikke alligevel antage, at de vilde føre Følger med sig, der vare skadelige for Almueunderviisningen; thi den Maade, hvorpaa det ærede Medlem lægger Eftertryk paa System overalt, hvor det kan anbringes, troer jeg antyder, at han vil have for Meget af det Systematiske ind i Almueunderviisningen. Den Frygt, som det ærede Medlem saaledes nævner for Underviisningen i Naturkundskab, behøver slet ikke at følge af denne Lov. Underviisningsministeren kan jo foreskrive, at de vedkommende Examinander opgive et vist Pensum, at saadanne Fag inddeles i forskjellige Affnit, og at Examinanderne kunne opgive et af de Affnit, de særligt have lagt sig efter, og saa kan man fordrø en mere grundig Examination i et saadant Affnit. Dette staaer ifølge dette Lovforslag i Underviisningsministerens Magt. Naar det ærede Medlem lagde Vægt paa den store Behudning, som Underviisningen i Mathematisk har paa at skærpe Skarpsindigheden, saa skal jeg ikke benægte dette, men der gives mangt et ungt Menneſte, som er gaaet ud fra Stats-

seminarierne, der har faaet Lidt af dette mathematisk Paahæng, som har gjort ham i væsentlig Grad uftikket til at være Regnelærer paa Landet; thi han har glemmt, at det Væsentligste, hvorfor han har lært Regning, var for praktisk at kunne lære Andre at regne, men han har holdt sig til mathematisk Finesser, i Stedet for at anvende sin Regnetime paa praktisk at uddanne sine Elever, og dette er en Følge af den Maade, hvorpaa den Smule Underviisning, man paa Seminarierne har givet i Mathematik, mangen Gang har været drevet i de senere Aar. Jeg skal forøvrigt ikke imødegaae det ærede Medlem; jeg har tidligere omtalt, at vort Syn paa dette Spørgsmaal er forskjelligt, og det er ikke for at omtale det Foredrag, det ærede Medlem holdt, at jeg forlangte Ordet; kun være det mig tilladt at bemærke, at, dersom Følgen af dette Lovforslag skulde blive, at de private Seminarier og forberedende Anstalter bleve ødelagte, og det ærede Medlem er jo fuldstændigt overbevist derom, saa forekommer det mig, at han af sit inderste Hjerte maatte ønske dette Lovforslag vedtaget, thi saa har han i dette Forslag Midlet til at faae disse Anstalter ødelagte, hvis Existentis han troer er skadelig, og at faae Statsseminarierne til at staae med de Palmer i Hænderne, som jeg for mit Vedkommende meget vilde ønske, at de skulde kunne vise os, hvis de virkelig kunne have Ret dertil. Naar der er nævnt, hvorfor vi vilde gaae ind paa en saadan Centralisation af dette Examensvæsen, saa kunde der ligge Noget i denne Bebreidelse; men vi sige: Saalænge vi skulle holde dette Examensvæsen og ikke kunne komme saavidt, at vi kunne overlade til Communerne selv at bestemme, hvilke Forbringere de vilde stille til Lærerne, og bestemme, hvorvidt de have Beviiis for, at disse Forbringere vare fyldestgjorte, saalænge troe vi, at vi have den største Sikkerhed for Examensafholdelsen i en saadan — om jeg saa maa kalde det — Centralisation. Forvrigt skal jeg gjentage, hvad jeg et Par Gange tidligere har sagt, at, dersom en Examenscommission virkelig bestaaer af dygtige, pædagogisk uddannede Mænd, saa vilde det staae i deres Magt at tilvejebringe en efter Omstændighederne saa